

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 156/18

Luksemburg, 17 października 2018 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-444/17
Préfet des Pyrénées-Orientales / Abdelaziz Arib, Procureur de la
République, Procureur général près la cour d'appel de Montpellier

**Rzecznik generalny Maciej Szpunar zaproponował, aby Trybunał orzekł, że
dyrektywę w sprawie powrotów należy stosować do obywatela państwa trzeciego w
sytuacji przywrócenia kontroli na granicach wewnętrznych**

Abdelaziz Arib, będący obywatelem Maroka, został poddany na pokładzie autobusu z Maroka, kontroli na terytorium Francji w pobliżu granicy lądowej pomiędzy Francją i Hiszpanią. Zastosowano już wobec niego wcześniej środek w postaci wydalenia z terytorium Francji. Ponieważ był on podejrzany o nielegalny wjazd na terytorium Francji, został zatrzymany, a préfet des Pyrénées-Orientales (prefekt departamentu Pireneje Wschodnie) (Francja) wydał wobec niego zarządzenie zobowiązujące go do opuszczenia terytorium Francji i nakazał umieszczenie go w ośrodku detencyjnym. Decyzja o zatrzymaniu została uchylona przez tribunal de grande instance de Montpellier (sąd okręgowy w Montpellier) (Francja), co w konsekwencji oznaczało umorzenie dalszego postępowania, w tym, wobec braku możliwości realizacji zatrzymania, uchylenie decyzji o umieszczeniu w ośrodku detencyjnym. Cour d'appel de Montpellier (sąd apelacyjny w Montpellier) utrzymał w mocy to orzeczenie, a préfet wniósł skargę kasacyjną do Cour de cassation (sądu kasacyjnego) (Francja).

Zasada swobodnego przepływu osób w obrębie strefy Schengen sprowadza się do braku kontroli granicznej na granicach wewnętrznych osób przekraczających granice wewnętrzne pomiędzy państwami członkowskimi. Wspomnianej kontroli dokonano w czerwcu 2016 r., w okresie tymczasowego przywrócenia we Francji kontroli granicznej na granicach wewnętrznych. Z uwagi na to, że Francja ogłosiła stan wyjątkowy, przywrócenie kontroli na granicach wewnętrznych nastąpiło, zgodnie z przepisami kodeksu granicznego Schengen¹, ze względu na poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego.

Cour de cassation zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy kontrola graniczna przywrócona na granicy wewnętrznej da się zrównać z kontrolą przeprowadzaną na granicy zewnętrznej podczas jej przekraczania przez obywatela państwa trzeciego i czy w konsekwencji Francja może postanowić o niestosowaniu procedury powrotu, ustanowionej w dyrektywie 2008/115² zwanej „dyrektywą w sprawie powrotów”. Dyrektywa ta upoważnia bowiem państwa członkowskie do jej niestosowania do obywateli państw trzecich, którzy zostali zatrzymani lub ujęci przez właściwe organy w związku z nielegalnym przekraczaniem zewnętrznej granicy danego państwa członkowskiego oraz którzy nie otrzymali następnie zezwolenia na pobyt lub prawa pobytu w tym państwie członkowskim.

W dzisiejszej opinii rzecznik generalny Maciej Szpunar wskazał, że pytaniem, jakie się pojawia, jest kwestia, czy stosowanie przepisów dyrektywy w sprawie powrotów jest obowiązkowe w sytuacji, gdy dane państwo członkowskie przywróciło tymczasowo kontrole na granicach wewnętrznych.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulującego przepływ osób przez granice (Dz.U. 2016, L 77, s. 1).

² Dyrektywa 2008/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. 2008, L 348, s. 98).

Zdaniem rzecznika generalnego przekroczenie granicy, w rozumieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości³, miało rzeczywiście miejsce, zważywszy, że faktycznie istnieje bezpośredni związek czasowy i przestrzenny z przekroczeniem granicy francusko-hiszpańskiej. Stwierdził on następnie, że granicy francusko-hiszpańskiej nie można uznać za granicę zewnętrzną w rozumieniu dyrektywy w sprawie powrotów i że jest ona granicą wewnętrzną.

Rzecznik generalny dodał, że odmienne interesy prawne podlegają ochronie, w zależności od tego czy mamy do czynienia z granicami zewnętrznymi czy wewnętrznymi. O ile bowiem państwo członkowskie, które jest odpowiedzialne za kontrolowanie granic zewnętrznych, działa w interesie wszystkich państw członkowskich, o tyle państwo członkowskie, które decyduje się na przywrócenie kontroli na granicach wewnętrznych, czyni to w swoim własnym interesie.

Rzecznik generalny wywiódł z tego zatem, że dane państwo członkowskie musi stosować etapy procedury powrotu ustanowione w dyrektywie w sprawie powrotów do sytuacji obywatela państwa trzeciego, który został zatrzymany lub ujęty w związku z nielegalnym przekraczaniem granicy wewnętrznej, na której przywrócono kontrole na podstawie kodeksu granicznego Schengen.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

³ Wyrok z dnia 7 czerwca 2016 r., Affum ([C-47/15](#), zob. komunikat prasowy nr [58/16](#)).